

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส โดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพของพหุกรณีศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติชีวิตและผลงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสของพหุกรณีศึกษา

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำของสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสที่เป็นพหุกรณีศึกษา

ตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสของพหุกรณีศึกษา

ตอนที่ 4 เพื่อสร้างข้อสรุปเป็นทฤษฎีองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส

ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติชีวิตและผลงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสของพหุกรณีศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในประเด็นที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำโดยทั่วไป ภาวะผู้นำตามหลักพุทธศาสนา ภาวะผู้นำสตรี แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับเด็กด้อยโอกาสและแนวคิดเกี่ยวกับนักพัฒนา ปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสและได้เป็นกรอบแนวคิดของการดำเนินการวิจัย ดังแสดงในภาพ

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดการดำเนินการวิจัย

2. การเลือกกรณีศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบการศึกษาพหุกรณี (Multi – Case Studies) 4 กรณี ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

2.1.1 เป็นบุคคลที่ดำเนินการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 10 ปี

2.1.2 เป็นบุคคลที่มีส่วนริเริ่มในการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส โดยเจาะจง 4 กลุ่ม คือ เด็กยากจนในชนบท เด็กชุมชนเขตภูเขา เด็กพิการทางหู และเด็กถูกทอดทิ้งกำพร้าและเร่ร่อน เพื่อการกระจายให้ครอบคลุมอย่างหลากหลาย

2.1.3 เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสังคมว่ามีความสามารถในการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส ทั้งในระดับประเทศและหรือระดับนานาชาติ โดยพิจารณาจากรางวัลที่ได้รับ และการเผยแพร่เกียรติคุณข่าวสารเกี่ยวกับผลงานในสื่อมวลชน

2.1.4 มีเวลาและเต็มใจร่วมมือ เมื่อผู้วิจัยติดต่อทาบถาม

2.2. ทำการเลือกพหุกรณีศึกษาได้ 4 ท่าน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

กรณีศึกษาคนที่ 1 ครูมุกดา อินตะสาร เป็นผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส ด้านเด็กยากจนในชนบท เป็นผู้ที่มีชีวิตทั้งชีวิตของตนเองเพื่อช่วยให้เด็กยากจนในชนบทได้มีโอกาสได้รับการศึกษาและมีส่วนริเริ่มส่งเสริมชุมชนในชนบทให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

กรณีศึกษาคนที่ 2 ครูเตือนใจ ดีเทศน์ เป็นผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส ด้านเด็กชุมชนเขตภูเขา เป็นผู้ที่มีชีวิตทั้งชีวิตของตนเองเพื่อช่วยให้เด็กชุมชนในเขตภูเขาได้มีโอกาสได้รับการศึกษาและมีส่วนช่วยให้ชุมชนเขตภูเขามีกิจกรรมและความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

กรณีศึกษาคนที่ 3 ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง เป็นผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส ด้านเด็กพิการทางหู โดยที่ เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการให้เด็กพิการได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องตามหลักการและมีส่วนผลักดันให้สังคมเปิดกว้างยอมรับและเข้าใจเด็กพิการมากยิ่งขึ้น

กรณีศึกษาคนที่ 4 ครูวิชนี ธงไชย เป็นผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส ด้านเด็กถูกทอดทิ้ง, กำพร้าและเร่ร่อน ด้วยการให้โอกาสของชีวิตและโอกาสในการได้รับการศึกษาตามวัยที่ควรจะได้รับและช่วยส่งเสริมให้เด็กเหล่านั้นได้เติบโตและยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง

3. การเข้าสนามวิจัย

3.1 ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมสำหรับตัวผู้วิจัย ได้แก่เตรียมพร้อมด้านสภาพจิตใจ ร่างกายและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในภาคสนาม ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก กล้องถ่ายรูป แบบฟอร์มการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ภาคผนวก) และเตรียมความพร้อมผู้ช่วยผู้วิจัยด้วยการฝึกการสังเกต การพูดคุยเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อพหุกรณีศึกษาทั้ง 4 ท่านด้วยตนเองเป็นการส่วนตัว โดยทางโทรศัพท์ ซึ่งก็ได้รับความกรุณาเป็นอย่างดีและด้วยความเต็มใจของพหุกรณีศึกษาที่ยินดีจะให้ผู้วิจัยทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.3 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์เพื่อสัมภาษณ์ผู้นำสตรีและผู้ร่วมงาน

3.4 ดำเนินการนัดหมายวันเวลาสถานที่ที่ติดต่อโดยตรงกับพหุกรณีศึกษาและ
นัดหมายผ่านเลขานุการ

4. การศึกษาประวัติชีวิตและผลงานด้านการพัฒนาการศึกษาของพหุกรณีศึกษา

4.1 กำหนดกรอบการศึกษาประวัติชีวิต และผลงาน โดยมีกรอบประเด็นของการ
เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1.1 ชีวิตในวัยเด็ก - การอบรมเลี้ยงดู

4.1.2 การศึกษา - การเรียนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงการเรียนในสถาบันการศึกษาสุดท้าย

4.1.3 การเริ่มต้นทำงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้วยโอกาส

4.1.4 เริ่มสร้างครอบครัว

4.1.5 ผลงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้วยโอกาส

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูล ในหลายวิธีการเพื่อได้รับข้อมูลอย่างรอบด้าน ได้แก่

4.2.1 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก

4.2.2 การศึกษาเอกสารบันทึก ผู้วิจัยใช้การศึกษาเอกสารเพื่อแสวงหาข้อมูล
เพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ในการศึกษาประวัติชีวิต ได้แก่ แหล่งทั่ว ๆ ไป เช่นหนังสือพิมพ์
วารสาร นิตยสาร เอกสารบันทึกเล่าประวัติที่เจ้าตัวเขียนขึ้นเป็นหลัก

4.2.3 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยมีโอกาสไปพักอาศัยกับกรณีศึกษา คนที่
1, 4 และมีโอกาสสังเกตการทำงานของกรณีศึกษาคนที่ 3 ส่วนกรณีศึกษาคนที่ 2 มีโอกาสสังเกต
สถานที่ทำงาน และบรรยากาศการทำงานของผู้ร่วมงาน

4.3 แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมุ่งดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากพหุกรณีศึกษา 4 ท่าน ซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลหลัก นอกจากนี้ยังได้เก็บรวบรวม
ข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ที่สามารถเก็บข้อมูลได้ ได้แก่ มารดาของพหุกรณีศึกษาคนที่ 1

4.4 สถานที่ที่เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลที่สถานที่
ทำงานของกรณีศึกษาทั้ง 4 ท่าน และบ้านพักของพหุกรณีศึกษาคนที่ 1, 4

4.5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ทั้งสิ้น 8 เดือนเศษ โดยเริ่มต้นเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2544 สิ้นสุดเดือน
มีนาคม พ.ศ.2545

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญโดยผู้วิจัยมีบทบาทสำคัญยิ่งในการ
วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.6.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้สำหรับการวิเคราะห์เอกสาร มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ตั้งกฎเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกเอกสาร 2) วางเค้าโครงข้อมูล 3) คำนึงถึงบริบทของเอกสาร 4) วิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นปรากฏการณ์ และ 5) สรุปใจความ

4.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป มี 3 วิธี คือ

4.6.2.1 การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ใช้ได้กับการวิเคราะห์เอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยพหุวิธีการ โดยการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้มา

4.6.2.2 การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) การจำแนกข้อมูลเป็นชนิด ๆ ทั้งโดยวิธีที่ใช้แนวคิดทฤษฎี คือ การจำแนกชนิดในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ โดยยึดแนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการจำแนกและแบบไม่ใช่ทฤษฎี คือ การจำแนกข้อมูลที่จะวิเคราะห์ตามความเหมาะสมกับข้อมูลอาจใช้สามัญสำนึกหรือประสบการณ์ของผู้วิจัยก็ได้

4.6.2.3 การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) คือ การที่ผู้วิจัยนำเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ที่ได้จำแนกชนิดของข้อมูลแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างข้อสรุปเชิงนามธรรมและการสร้างทฤษฎีต่อไป (สุรางค์ จันทวานิช, 2540. หน้า 131-142)

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสที่เป็นพหุกรณีศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดกรอบเนื้อหาของการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1.1 การทำงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส
- 1.2 เป้าหมายในการทำงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส
- 1.3 เทคนิคการบริหารจัดการที่ใช้ในการทำงาน
- 1.4 ความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานชาวบ้านและนักเรียนที่มีต่อกรณีศึกษา

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการ ดังนี้

2.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการแต่งกาย บุคลิกภาพ พฤติกรรมการแสดงออก การพูดจา การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน นักเรียนและคนรอบข้าง

2.2 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บข้อมูลระดับลึกของพหุกรณีศึกษาการทำงานด้านการพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส เป้าหมายในการทำงาน ภาวะผู้นำที่ใช้ในการทำงาน ความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ชาวบ้าน นักเรียน ที่มีต่อพหุกรณีศึกษา

2.3 การศึกษาเอกสาร (Document Study) ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเอกสารที่ทั้งพหุกรณีศึกษาเป็นผู้บันทึกด้วยตนเอง และมีบุคคลกล่าวถึงทั้งด้วยการเขียนถึงและการให้สัมภาษณ์ของพหุกรณีศึกษาลงในวารสาร นิตยสารต่าง ๆ

3. แหล่งข้อมูล สถานที่ และเวลาในการเก็บข้อมูล ให้แหล่งเดียวกัน สถานที่เดียวกัน และเวลาเดียวกันกับขั้นตอนที่ 2 เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นได้สัมภาษณ์จากบุคคลผู้ใกล้ชิดเพื่อนร่วมงาน นักเรียน ชาวบ้าน และนักศึกษาฝึกงานเพิ่มเติมด้วย ดังนี้

3.1 กรณีศึกษาคนที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 11 คน ได้แก่

3.1.1 มารดาของกรณีศึกษาคนที่ 1

3.1.2 คู่สมรสของกรณีศึกษาคนที่ 1

3.1.3 นักเรียนของกรณีศึกษาคนที่ 1 จำนวน 4 คน

3.1.4 ผู้ร่วมงานของกรณีศึกษาคนที่ 1 จำนวน 3 คน

3.1.5 ชาวบ้านที่ร่วมทำงานด้วย จำนวน 1 คน

3.1.6 นักศึกษาฝึกงาน จำนวน 1 คน

3.2 กรณีศึกษาคนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 คน ซึ่งเป็นผู้ร่วมงานของกรณีศึกษาคนที่ 2

3.3 กรณีศึกษาคนที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ร่วมงาน ของกรณีศึกษาคนที่ 3 จำนวน 4 คน

3.4 กรณีศึกษาคนที่ 4 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 6 คน ได้แก่ ผู้ร่วมงานของกรณีศึกษาคนที่ 4 จำนวน 4 คน นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนของกรณีศึกษาคนที่ 4 จำนวน 2 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส และปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

4.1 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้โดยเทคนิควิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation Technique) ดังนี้

4.1.1 ตรวจสอบด้านข้อมูล เป็นการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มาถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือเพียงไร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเดียวกันจากหลายแหล่ง เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษา เพื่อนร่วมงาน และเอกสารบันทึกต่าง ๆ ถ้าข้อมูลตรงกันก็แสดงว่าน่าเชื่อถือ

4.1.2 ตรวจสอบด้านวิธีการ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ วิธีแล้วตรวจสอบว่าข้อมูลสอดคล้องกันหรือไม่ เช่น สัมภาษณ์กรณีศึกษาร่วมกับการสังเกตและศึกษาจากเอกสารที่เป็นข้อมูลเดียวกัน ถ้าข้อมูลมีความสอดคล้องกันก็แสดงว่าน่าเชื่อถือ

4.1.3 ตรวจสอบด้านผู้วิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจะประกอบด้วยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย โดยจะทำการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อพิจารณาว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้สอดคล้องกันหรือไม่ หากสอดคล้องกันก็แสดงว่าข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการเดียวกับการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 (การศึกษาประวัติศาสตร์ชีวิตและผลงานฯ)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสของพหุกรณีศึกษา

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์ในตอนที่ 2 มาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างขององค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส โดยใช้ตารางเปรียบเทียบ และบรรยายสรุปเชิงพรรณนา

ตอนที่ 4 การสร้างข้อสรุปเป็นทฤษฎีองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส

วิธีดำเนินการในขั้นตอนนี้มีดังนี้

1. การสร้างบทสรุป โดยกำจัดข้อมูลบางส่วนออกไป และดำเนินการศึกษาข้อมูลบางส่วนเพิ่มเติมเพื่อความครบถ้วนของข้อสรุปชั่วคราว แล้วเขียนเชื่อมโยงข้อสรุปชั่วคราวแต่ละชุดเข้าด้วยกันตามลำดับความเกี่ยวข้องของข้อสรุปชั่วคราว หาข้อสรุปชั่วคราวย่อย จนกระทั่งได้บทสรุปทั้งหมดของคำตอบเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส

2. การวิพากษ์ผลการวิจัยโดยรูปแบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิ มีการเตรียมการดังนี้

2.1 การกำหนดตัวผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเข้าร่วมการวิพากษ์ผลการวิจัย ซึ่งกำหนดตัวผู้ทรงคุณวุฒิไว้ทั้งหมด 8 ท่าน ได้มาจากการพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรอบรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำและการบริหารการศึกษา การพัฒนาการศึกษา นักพัฒนาชุมชน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังมีรายชื่อต่อไปนี้ คือ

1. ศ.ดร.ธีระ รุญเจริญ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
2. รศ.ดร.ประกอบ คุปรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
3. รศ.ดร.สนานจิต สุคนธ์ทรัพย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
4. รศ.ดร.บุญมี เณรรอด อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รศ.ดร.มาษะ จิตตะสังคะ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษานโยบายทางทฤษฎีและชาย
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
6. ดร.เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
7. อาจารย์มณฑริกา วิฑูรชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนมีนประชาวิทยา
8. อาจารย์เบญจมาศ ศิริพัฒน์ นักพัฒนาชุมชน มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

2.2 ดำเนินการติดต่อเพื่อขออนุญาตผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนดในข้อ 1 ในการเข้าร่วมการวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบวันเวลาที่ว่างตรงกัน

2.3 ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตให้ทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประกาศแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการวิพากษ์ผลการวิจัยโดยรูปแบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด

3. ขั้นตอนการ จัดการวิพากษ์ผลงานวิจัยโดยรูปแบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิที่สถาบัน
ราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร (ตามรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก)

4. ขั้นสรุปผลการวิพากษ์

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิพากษ์กลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการปรับปรุงรายงาน
ผลงานวิจัย

ตาราง 3 สรุปการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์

ขั้นตอนวัตถุประสงค์	ประเด็นการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาดำเนินการ
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาประวัติชีวิตและผลงานด้านการศึกษาของเด็กด้วยโอกาส 1. ศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำสตรี นักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้วยโอกาส	-ภาวะผู้นำโดยทั่วไป -ภาวะผู้นำตามหลักพุทธศาสนา -ภาวะผู้นำสตรี -แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาเด็กด้วยโอกาสและนักพัฒนา	-วิเคราะห์เอกสาร	ผู้วิจัย	เอกสารและงานวิจัย	การวิเคราะห์เนื้อหา	
2. ศึกษากรณีศึกษา	-ด้านเด็กยากจนในชนบท -ด้านเด็กชุมชนเขตภูเขา -ด้านเด็กพิการทางหู -ด้านเด็กถูกทอดทิ้ง, กำพร้า, ไร้คน	1 วิเคราะห์เอกสาร 2 หาเกณฑ์การคัดเลือก	ผู้วิจัย	เอกสารและงานวิจัย	การวิเคราะห์เนื้อหา	

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน/วัตถุประสงค์	ประเด็นการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาดำเนินการ
3. การเข้าสนามวิจัย		-เตรียมความพร้อมทั้งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย	ผู้วิจัย -เทปบันทึกเสียง -กล้องถ่ายภาพ			
4. การศึกษาประวัติชีวิตและผลงานด้านการศึกษาของเด็กร้อยเอ็ด	-ชีวิตในวัยเด็ก -การศึกษา -เริ่มต้นการทำงาน -เริ่มสร้างครอบครัว -ผลงานด้านการพัฒนาการศึกษา	1. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2. เอกสารบันทึก 3. สังเกตแบบมีส่วนร่วม	1. แบบสัมภาษณ์ 2. เอกสาร ต่าง ๆ 3. ผู้วิจัย	พหุกรณีศึกษา 4 ท่าน เอกสารบันทึก ผู้ใกล้ชิดของพหุกรณีศึกษา	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป	สิงหาคม 2544 มีนาคม 2545

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน/วัตถุประสงค์	ประเด็นการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาดำเนินการ
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำตราบนั้พัฒนาการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส	องค์ประกอบของภาวะผู้นำ -ด้านคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ -ด้านความสามารถในการทำงาน เชิงพัฒนา ปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำ -การอบรมขีดความสามารถ -การศึกษา -การสนับสนุนของคนในครอบครัว -ประสบการณ์ในการทำงาน	1. สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง 2. สังเกตแบบมีส่วนร่วม 3. วิเคราะห์เอกสาร	ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย	-พหุกรณีศึกษา 4 ท่าน - เอกสารบันทึกต่าง ๆ - ผู้ร่วมงาน - นักเรียน (กรณีศึกษาคนที่ 1, 4) - นักศึกษาฝึกงาน (กรณีศึกษาคนที่ 1) - เอกสารบันทึกต่าง ๆ - ผู้ร่วมงาน (กรณีศึกษาคนที่ 2, 3)	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป	กรณีศึกษาคนที่ 1 (ส.ค.-ก.ย.44) กรณีศึกษาคนที่ 2 (ต.ค.-พ.ย.44) กรณีศึกษาคนที่ 3 (ธ.ค.-ม.ค.45) กรณีศึกษาคนที่ 4 (ก.พ.-มี.ค.45)

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน/วัตถุประสงค์	ประเด็นการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาดำเนินการ
ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีนักพัฒนาการศึกษาของเด็กด้วยโอกาส	องค์ประกอบของภาวะผู้นำสตรี นักพัฒนาการศึกษาของเด็ก ด้วยโอกาสที่เหมือนกัน องค์ประกอบของภาวะผู้นำสตรี นักพัฒนาการศึกษาของเด็ก ด้วยโอกาสที่แตกต่างกัน ปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรี นักพัฒนาการศึกษาของเด็ก ด้วยโอกาสที่เหมือนกัน ปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรี นักพัฒนาการศึกษาของเด็ก ด้วยโอกาสที่แตกต่างกัน	ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำ	ผู้วิจัย	จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1, 2		

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน/วัตถุประสงค์	ประเด็นการวิจัย	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลา ดำเนินการ
ขั้นตอนที่ 4 สร้างข้อมูลที่เป็นทฤษฎีองค์ประกอบของภาวะผู้นำและปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำสตรีที่พัฒนาการศึกษาของเด็กด้วยโอกาส		- การสร้างบทสรุป - การวิพากษ์ผล การวิจัยฯ	เครื่องมือ	จากผลการวิจัยใน ขั้นตอนที่ 1,2,3		